

VPRAŠANJE O IMPLIKACIJI DAVKOV ZA NEREZIDENTE

Pojasnilo DURS, št. 4215-6/2008, 22. 7. 2008

V zvezi z vprašanji o kaznih v primeru, »da se ne prijavi kapitalskih dobičkov nerezidenta, ki nima davčnih obveznosti v Sloveniji, ima pa v Sloveniji vir dohodka« in razlikovanjem med obdavčljivimi in neobdavčljivimi dohodki v primeru, »če se je tak posameznik recimo sredi leta za stalno preselil v tujino in je tam davčni zavezanec« oziroma »izgubi obveznost do davkov«, pojasnujemo sledeče.

Nerezident v Sloveniji ne plačuje dohodnine od dobička iz kapitala pod pogojem, da ima dobiček iz kapitala vir v Sloveniji samo po 13. ali 14. členu Zakona o dohodnini – ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 117/06, 10/08) in če vrednostni papir ali lastniški delež, ki ga nerezident odsvoji, ni del pretežnega lastniškega deleža. V navedenih primerih tudi ne vlaga napovedi za odmero dohodnine od dobička iz kapitala v skladu s 326. členom Zakona o davčnem postopku – ZDavP-2 (Uradni list RS, št. 117/06, 24/08-ZDDKIS).

ZDoh-2 v drugem odstavku 5. člena določa, da je nerezident in nerezidentka (v nadaljevanju: nerezident) zavezan za plačilo dohodnine od vseh dohodkov, ki imajo vir v Sloveniji. Ne glede na drugi odstavek 5. člena ZDoh-2 pa nerezident, v skladu s prvim odstavkom 33. člena ZDoh-2, ne plačuje dohodnine od dobička iz kapitala samo po 13. ali 14. členu tega zakona in če vrednostni papir ali lastniški delež, ki ga nerezident odsvoji, ni del pretežnega lastniškega deleža. Pretežni lastniški delež je vsak lastniški delež, na podlagi katerega zavezanec ima ali je imel v kateremkoli času v preteklih petih letih pred odsvojitvijo deleža, neposredno ali posredno preko povezanih oseb, vsaj 10 % delež glasovalnih pravic ali vsaj 10 % delež v kapitalu oziroma v posameznem razredu delnic določene pravne osebe.

Člen 13* ZDoh-2 določa, kateri dohodki od vrednostnih papirjev in lastniških deležev imajo vir v Sloveniji, vključno z dobičkom iz kapitala, doseženim z njihovo odsvojitvijo, člen 14** pa, kateri dohodki iz vzajemnih skladov imajo vir v Sloveniji.

V teh primerih, ko nerezident odsvoji vrednostni papir, lastniški delež, investicijske kupone oziroma enote premoženja vzajemnega sklada z virom v Sloveniji in če vrednostni papir ali lastniški delež, ki je predmet odsvojitve, ni del pretežnega lastniškega deleža, ni dolžan vložiti napovedi za odmero dohodnine od dobička iz odsvojitve vrednostnih papirjev in drugih deležev ter investicijskih kuponov.

V nasprotnem primeru, se pravi če nerezident odsvoji vrednostni papir ali lastniški delež, ki je del pretežnega lastniškega deleža pa mora vložiti napoved za odmero dohodnine od dobička iz kapitala v 15 dneh od dneva odsvojitve kapitala. Vendar pa lahko nerezident na podlagi četrtega odstavka 326. člena ZDavP-2 vloži napoved do 28. februarja tekočega leta za preteklo leto, če napove vse odsvojitve vrednostnih papirjev in drugih deležev ter investicijskih kuponov v preteklem letu.

Z globbo 200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, če v nasprotju z zakonom ne vloži davčne napovedi v skladu z določbami 326. člena ZDavP-2, kot to določa 394. člen ZDavP-2, z globbo od 1.600 do 25.000 eurov pa se kaznuje za prekršek pooblaščen udeleženec trga vrednostnih papirjev, če davčnemu organu ne dostavi potrebnih podatkov v zvezi s pridobitvijo in odsvojitvijo vrednostnih papirjev, drugih deležev ali investicijskih kuponov (določba 339. člena ZDavP-2 – dajanje podatkov), kot to določa določba 402. člena ZDavP-2.

Nerezident lahko uveljavlja oprostitev plačila dohodnine od prejetih dobičkov od odsvojitve vrednostnih papirjev in drugih deležev ter investicijskih kuponov na podlagi določb posamezne mednarodne pogodbe o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka v

napovedi za odmero dohodnine od dobička od odsvojitve vrednostnih papirjev in drugih deležev ter investicijskih kuponov, ki je priloga 10 Pravilnika o obrazcih za napovedi za odmero akontacije dohodnine in o obrazcih za napovedi za odmero dohodnine od dohodka iz kapitala (Uradni list RS, št. 138/06).

K napovedi priloži potrdilo o rezidentstvu, ki ga izda pristojni organ druge države pogodbenice, kar pomeni, da so tovrstni dohodki obdavčljivi po načelu svetovnega dohodka v skladu z nacionalno zakonodajo (za dohodke rezidentov) in v skladu z določbami mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnemu obdavčevanju (za nerezidente).

Na drugo vprašanje, glede davčnih obveznosti iz naslova dobička iz kapitala davčnega zavezanca, ki se je med letom preselil v tujino, pojasnujemo, da je pri določanju pravice do obdavčitve navedenega dohodka, ključnega pomena, v kateri državi je posameznik rezident za davčne namene.*** Za obdobje davčnega leta, v katerem je bil davčni zavezanec slovenski rezident, je ta dolžan izpolniti vse davčne obveznosti v skladu s slovensko davčno zakonodajo. Priporočljivo je, da si posameznik v takšnih primerih pri odhodu v tujino pri slovenskem davčnem organu uredi rezidenstki status.

** Dohodki od:*

1. vrednostnih papirjev in pravic iz vrednostnih papirjev, ki jih izdajo:

a) Republika Slovenija, Banka Slovenije ali samoupravne lokalne skupnosti,

b) gospodarske družbe, zadruga in druge oblike organiziranja, ki so ustanovljene v skladu s predpisi v Sloveniji in

2. lastniških deležev in pravic iz lastniških deležev v gospodarskih družbah, zadrugah in drugih oblikah organiziranja, ki so ustanovljene v skladu s predpisi v Sloveniji, vključno z dobičkom iz kapitala, doseženim z njihovo odsvojitvijo, imajo vir v Sloveniji.

*** Dohodki iz vzajemnega sklada, vključno z dobičkom iz kapitala, doseženim z odsvojitvijo investicijskih kuponov oziroma enot premoženja vzajemnega sklada (v nadaljnjem besedilu: investicijskih kuponov), imajo vir v Sloveniji, če vzajemni sklad upravlja družba za upravljanje, ki je rezident Slovenije po zakonu, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb.*

**** Pri določanju pravic do obdavčitve se upoštevajo določila konkretne mednarodne pogodbe o izogibanju dvojnega obdavčenja dohodka in premoženja, sklenjene med državo rezidentstva prejemnika dohodka in državo vira dohodka.*